

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Suomalainen tietoyhteiskunta; näkymät ja historiaa

II kansallinen tietoyhteiskuntapäivä/Kristiina Pietikäinen

Lipponen I (1995)

- Hallitus panostaa *tietoverkkojen ja tiedon valtatiien* antamien mahdollisuuksien hyväksikäyttöön. *Tietoyhteiskunnan perustaidot* tulee antaa kaikille suomalaisille. Koulutusjärjestelmä saatetaan tietoverkkojen piiriin sekä turvataan oppilaitosten mahdollisuudet näiden palvelujen käyttöön. *Kirjastolaitoksen* edellytykset turvataan osana tietoyhteiskuntastrategiaa.
- Hallitus tukee kansallista pyrkimystä *nostaa tutkimus- ja tuotekehitysvarojen kansantuoteosuutta*.
- Hallitus edistää toimivan tietoyhteiskunnan kehittymistä. Kuvaa, ääntä ja muuta tietoa välittävä *laajakaistainen tiedon valtaväylä ulotetaan kotitalouksien, julkisten palveluiden ja pk-yritysten käyttöön*.

Lipponen II (1999)

- Suomesta rakennetaan tietoyhteiskunta, jossa tieto ja osaaminen ovat osa sivistystä ja keskeisin tuotannontekijä. Suomi haluaa olla edelläkävijä ihmisystävällisen ja kestäväen tietoyhteiskunnan toteuttamisessa.
- Varmistetaan yhteiskunnassa tiedon saatavuus, osaamisen kehittyminen, innovaatiojärjestelmän toimivuus, yritystoiminnan edellytykset ja kilpailu, alueellinen tasapaino, ihmisten perusoikeuksien toteutuminen ja yhteiskunnallinen tasa-arvo, luottamus sekä turvallisuus.
- Julkisen sektorin toimintaprosesseja, sähköistä asiointia ja päätöksenteon avoimuutta on kehitettävä tieto- ja viestintäteknikan tarjoamista mahdollisuuksista käsin.
- Kansalaisten ja alueiden syrjäytymistä ehkäistään tuomalla tietoyhteiskunnan palvelut tasapuolisesti kaikkien ulottuville.
- Sähköisellä asioinnilla parannetaan julkisen hallinnon palvelukykyä ja tehokkuutta.
- Valtionhallinnossa ja mahdollisimman laajasti myös kunnallishallinnossa otetaan käyttöön yksi yhteinen sähköinen henkilökortti, jolla voi asioida luotettavasti ja turvallisesti hallinnossa.

Vanhanen I (2003)

- Hallitus toteuttaa tietoyhteiskunnan politiikkaohjelman.
- Nopeat, alueellisesti kattavat ja käyttäjilleen kohtuuhintaiset tietoliikenneyhteydet ovat kaikkien kansalaisten saatavilla vuoden 2005 loppuun mennessä.
- Kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia parannetaan ja varmistetaan osaaminen kaikissa väestöryhmissä.
- Virastojen ja laitosten siirtymistä sähköiseen asiointiin vauhditetaan voimakkaasti.
- Kannustetaan digitaalisten palvelujen ja sisältöjen tuotantoa sekä rohkaistaan yrityksiä sähköiseen kaupankäyntiin ja verkottumiseen.
- Tiedon ja kulttuurin saatavuutta parannetaan ja kirjastojärjestelmää kehitetään vastaamaan tietoyhteiskunnan tarpeita.
- Tekijänoikeuslainsäädäntöä kehitetään vastaamaan tietoyhteiskunnan vaatimuksia.
- Luottamusta tietoyhteiskunnan palveluihin edistetään tietoturvaa ja yksityisyyden suojaa parantamalla.
- Julkista tutkimusrahoitusta lisätään merkittävästi.

Vanhanen II (2007)

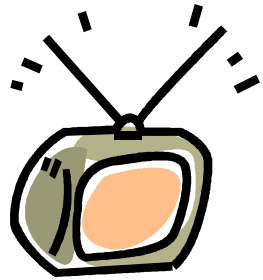
- Suomesta kansainvälisesti vetovoimainen, ihmisläheinen ja kilpailukykyinen **osaamis- ja palveluyhteiskunta**.
- Erityistä huomiota kiinnitetään **julkisen sektorin palvelurakenteiden asiakaslähtöiseen uudistamiseen tieto- ja viestintäteknikkaa laajamittaisesti hyödyntämällä** sekä toimintamalleja uudistamalla.
- Monipuolisten ja korkealaatuisten **viestintäpalveluiden saatavuus varmistetaan koko maassa** edistään verkkojen kehitystä myös **julkisin varoin** alueilla, jonne ei synny kaupallista tarjontaa.
- Kansalaisten ja yritysten käyttöön **tuotetaan kattavat ja helppokäyttöiset sähköiset arjen toimintoja helpottavat julkiset palvelut**.
- Hallitus toteuttaa laajan kokeiluhankkeen, jonka tavoitteena on, että jokaisella peruskoululaisella on oppimisen keskeisenä välineenä käytössään **oppilaskohtainen tietokone**.

Tietoyhteiskunnan uusi tuleminen

- Mobiiliteknologiat (1990->), netti (2000->), pilvi (2010->)
- Seuraavan hallituksen tietoyhteiskuntaohjelma perustuen uuteen tietoyhteiskuntastrategiaan?
- Pilvipalvelut, kilpailevat ja vaihtoehtoiset digitaaliset jakeluteknologiat, perusinfrastruktuurin päivittäminen (kuparista kuituun), langattomuus

Pilvipalvelut

Teleyritysten vastuu?

Yksityisyyden suoja?

Tunnistautuminen?

- Sosiaalinen media
- Pelit
- Omien tietojen jakaminen
- Hallinnon sähköiset palvelut
- tulostaminen, virtuaaliset palvelut

Viestinnän luottamuksellisuus?

Tekijänoikeudet?

Sovellettava lainsäädäntö?

Uuden tietoyhteiskuntastrategian lähtökohdat

- 1. Kansalaistaidot ja syrjäytymisen ehkäisy**
  - Kansalaisen oikeudet ja taidot huomioiva joustava muutos, tietoyhteiskunnan kansalaiseksi kasvamisen tuki
- 2. Valtiohallinnon roolin uudistaminen**
  - Selkeä johtajuus ja organisaatio, ohjaavaa normistoa
- 3. Sähköisten palveluiden käyttäjätarpeista lähtevä kehitys**
  - Yhteistyön lisääminen innovaatioiden ja liiketoimintamahdollisuuksien parantamiseksi
  - Systemaattisuus, ekosysteemit
- 4. Tiedon saatavuus yhteiskunnan perusinfrastruktuurina**
  - Tieto kerätään vain kerran, jaetaan ja käyttäjä omistaa omat tietonsa
  - Tuetaan tiedon jakamiseen liittyviä innovaatioita ja ekosysteemiä
- 5. Ekologiset tekijät palvelutuotannossa ja järjestelmissä**
  - Edelläkävijyys vihreän teknologian alueella
  - Kuluttajatottumusten muuttaminen kestäväää kehitystä tukeviksi
  - Vastuullinen kansalaisuus
- 6. Innovaatioiden kehittäminen**
  - Innovaatiojärjestelmistä innovaatioympäristöihin ja ekosysteemeihin